

Billund Landdistriktsråd (BLDR)

www.bldr.dk

Tid	Torsdag den 8. juni. 2023, kl. 19-22.
Sted	Vorbasse Fritidscenter, Drivvejen 1, Vorbasse.
Deltagere	Filskov: Johan Andersen. Holger Villumsen. Hejnsvig: Torben Jensen. Gitte Juhl. Nollund-Urup-Eg: Laila Toudal. Skjoldbjerg-Almstok: Mette Knudsen. Stenderup-Krogager: Leif Kruse, Lona Linding. Sønder Omme: Ivan Kjær, Jacob Foss. Vesterhede: Susanne Jensen. Claus Markvardsen. Vorbasse: Ole Juul Gram. Charlotte Milland.
Særligt indbudte	Under dagsordenens punkt 1: Stephanie Storbank, borgmester, Billund Kommune Kim Nordfeldt Thomsen, chefkonsulent, byrådssekretariatet, Billund Kommune Ramona Wolter Vilhelmsen, områdechef, By og Plan, Billund Kommune Martin Perregaard-Bitsch, direktør, Destination Trekanten Kim Jensen, produktudvikler og tekstforfatter, Destination Trekanten
Afbud	Uffe B. Jensen, Nollund. Lene Madsen, Skjoldbjerg.
Fraværende	-
Referent	Holger Villumsen

REFERAT

1 Landsbyudvikling.

Besøg fra Billund Kommune og Destination Trekanten, der ønskede dialog om udviklingsstrategi og landsbyprofiler i næste kommuneplan og om lokale potentialer inden for turisme. Dette punkt på dagsorden behandledes kl. 19-21.

Formanden bød velkommen til gæsterne og gav borgmesteren ordet.

1. Præsentation:
Stephanie Storbank introducerede emner og oplægsholdere.
2. Udviklingsstrategi:
Ramona Wolter Vilhelmsen (RWV) præsenterede planerne for arbejdet med byprofiler og bystrukturer til brug i den næste kommuneplan.
 - Kommuneplaner revideres hvert fjerde år. Jævnfør seneste ændring af planloven skal kommuneplanen nu indeholde planer for hver enkelt landsbys udvikling.
 - Billund Kommunes landdistriktspolitik har igennem en årrække været en politisk ramme for alle landdistrikter. Den påtænker politikerne at undlade fornyelse af. Med planloven og kommuneplanen som grundlag indledes i stedet et strategisk udviklingsarbejde, hvor hver enkelt landsby får en skræddersyet udviklingsplan. Kommuneplanen er en politisk ramme for udvikling af landsbyerne.

- RWV konstaterede, at landsbyerne i Billund Kommune er velfungerende. Hun beskrev imidlertid ikke, hvorfor de er velfungerende. WRV beskrev heller ikke, hvorledes landdistrikterne og Billund Kommune fremover skal samarbejde om emner uden relation til fysisk planlægning (kommuneplanen) uden at have en landdistriktspolitik som grundlag. Landdistriktspolitik handler ikke kun om fysisk planlægning men også om eksempelvis udvikling og vedligehold af social kapital, der jf. BLDRs erfaringer fra samarbejdet med Billund Kommune i sommeren 2020 netop ikke kan indgå i fysisk planlægning. Den sociale kapital er omdrejningspunktet og dermed bindemidlet i de enkelte landsbyers lokale organisering.
- RWV ønsker indarbejdelse af landdistrikternes lokale udviklingsplaner i kommuneplanen på et tidligt stadium i arbejdet med kommuneplanen. Detaljerede afsnit i kommuneplanen om de enkelte landsbyers planer vil eksempelvis gøre det nemmere for Billund Kommune at afgrænse projektforslag fra investorer. Sådanne projektforslag er konkrete og detaljerede, og dem imødekommer kommunen, med mindre projekterne støder mod lovgivning, kommuneplan eller lokalplaner. Efter kommunal bearbejdning kommer et projekt i offentlig høring, men her kan det være meget vanskeligt at foretage ændringer. Kommunen vil få et meget bedre arbejdsgrundlag, hvis den fra begyndelsen af en projektbehandling har viden om lokale forhold og udviklingsplaner.
- *Har BLDR forslag til temaer i planlægningen?*
Ja, BLDR ønsker fokus på erhvervsudvikling i landsbyerne, herunder turisme og turismeinfrastruktur. Landsbyer er ikke kun sovebyer.
- *Hvordan kan BLDR og Billund Kommune samarbejde om udvikling af byprofiler?*
BLDR behandler emnet på næste møde, som afholdes den 29. august og leverer straks derefter et svar.
BLDR bemærkede, at landdistrikterne ikke er ens og at den enkelte landsby kan placeres i en af disse tre kategorier: De mest aktive landsbyer har ofte nye projekter. Andre aktive landsbyer vedligeholder i højere grad det, de allerede har. Den tredje gruppe af landsbyer fungerer fint som boligbyer med beboernetværk.

3. Byprofiler:

Kim Nordfeldt Thomsen (KNT) præsenterede arbejdet med beskrivelse af lokale turismepotentialer og sikring af gode vilkår for udvikling af turisme i landdistrikterne.

- Indledningsvis takkede KNT for BLDRs detaljerede turismerapport fra 2022: Slaugs Herred, turisme i landdistrikterne. Identitet, brand og vision.
- KNT vil udvikle mikroturisme i landdistrikterne. Mikroturisme er et nyt fokusområde i Billund Kommune, der har tradition for at arbejde med resortturisme, dvs. store attraktioner, der ses som gæsternes tilholdssted.
- Landdistrikternes lokale potentialer beskrives gennem udvikling af byprofiler.
- Byprofiler udvikles med fokus på disse fem emner:
 - a) Lokal kulturarv.
 - b) Landsbyliv.
 - c) Stier og vandreliv.
 - d) Naturen.
 - e) Madoplevelser.
- Turisterne beskrives i fem målgrupper. Rækkefølgen er her ordnet efter mængden af penge, som de lægger på turiststedet.
 - a) Outdoor (færrest, mindst attraktiv).
 - b) Campister.
 - c) Børnefamilier.
 - d) Livsnydere.
 - e) Erhvervsrejsende (flest).

- Debat:
 - KNT beskrev outdoor som den mindst attraktive gruppe, da indtægter fra denne gruppe kan være vanskelige at få øje på. Kommunen fokuserer derfor mere på, at gruppen indebærer udgifter.
BLDR gjorde opmærksom på, at eksempelvis jagt og fiskeri er outdoor med store økonomiske summer i spil, og at stier er infrastruktur for alle, der benytter ikke kun naturen men også indholdsattraktioner, butikker, spisesteder og indkvartering.
 - BLDR konstaterede, at kommunens behov for indarbejdelse af lokale behov og udfordringer i kommuneplanen taler for, at der hurtigst muligt udarbejdes en plan for sammenhængende stiforløb til cyklister og vandrere i såvel hele kommunen som over grænserne til nabokommunerne.

4. Fokus på lokale potentialer:

Martin Perregaard-Bitsch præsterede Destination Trekanten og fremlagde forslag til samarbejde mellem destinationsselskabet og landdistriktsrådet om produktudvikling og markedsføring af lokale turismetilbud.

- Destination Trekanten opstod på grundlag af ny lovgivning i 2018 sammen med 18 andre fælleskommunale destinationsselskaber. Destination Trekanten er et samarbejde mellem Billund, Vejle, Kolding og Fredericia.
- Trekantområdet har ca. 9.100 jobs og en stor omsætning inden for turisme.
- Erhvervsturisme er det største indtægtsområde. Fokus har hidtil været på større byer, men Destination Trekanten vil nu også markedsføre det lokale.
- Efter erhvervsturisme er Destination Trekanten primære målgruppe voksne par, navnlig i aldersgruppen 55+. Børnefamilier er lige så højt prioriterede for Destination Trekanten, som de er for Billund Kommune.
- Al planlægning foregår med internationalt fokus. Hvis et tiltag virker overfor internationale gæster, så er det også interessant for indbyggere i Danmark.
- The Heart of Jutland har siden 2022 været slogan for Destination Trekanten. Med dette slogan vil destinationen lægge sig ind i tidens trend, som har fokus på det lokale og det autentiske med indhold, som gæsterne kan lære noget af.
- Destination Trekanten udvikler tilbudspakker, der indeholder elementer fra følgende temaer:
 - Experience, opdagelse.
 - Discovery, kultur.
 - Taste, mad.
 - Adventure, aktiv bevægelse i naturen, outdoor.
 - Recharge, afslapning.

5. Produktudvikling og markedsføring:

Kim Jensen arbejder med udvikling af tilbudspakker.

- Tilbudspakkerne sammensættes ved hjælp af cirka 200 såkaldte byggeklodser, som er besøgssteder og oplevelser.
En tilbudspakke kan fx være tre dage med fokus på 3.000 års historie.
Det tager cirka to måneder at udvikle en tilbudspakke.
- Her vil Destination Trekanten gerne have BLDR og landsbyerne ind i billedet. De enkelte landsbyer har den lokale viden, eller i det mindste stikord.
Kim Jensen hjælper med at sætte ord på.

6. Afslutning:

- Stephanie Storbank: Brug det I har, nu.
Destination Trekanten hjælper med at få markedsføringen til at se lækker ud.
Corona gav fokus på det lokale, hvilket er gavnligt for udvikling af mikroturisme.

	<ul style="list-style-type: none"> • Kim Nordfeldt Thomsen: Vil gerne bruges til sparring om ideer og udvikling. Vil også gerne medvirke til koordinering med de øvrige partnere i Billund Kommune og Destination Trekanten.
2	Godkendelse af referat fra sidste møde. <ul style="list-style-type: none"> • Godkendt.
3	Orientering fra formanden, Johan Andersen. <ol style="list-style-type: none"> 1. Billund Kommune gennemfører en revision af trafiksikkerhedsplanen. Der er hidtil blevet udarbejdet en helt ny plan hvert fjerde år, hvilket er ressourcekrævende. Fremover anvendes en metode, hvor der i den gældende plan fjernes forældede elementer og tilføjes nye. Dette skal sikre en dynamisk udvikling med bedre dialog mellem rådhuset og såvel de enkelte lokalråd som BLDR. 2. Billund Kommune arbejder frem mod beslutning i august 2023 om sikring af tre vejkryds ved hjælp af nye helleanlæg på Tingvejen, som er statsvej. Det gælder Stationsvej ved Filskov og i Stenderup-Krogager ved Egebjerg Landevej og Refshøjvej.
4	Saneringsudvalget. Ole Gram orienterede: <ul style="list-style-type: none"> • Det gamle mejeri i Stenderup-Krogager: Projekt for bevaring af de af historiske grunde bevaringsværdige bygninger er opgivet. Det forventes nu, at udvalget køber bygningerne med henblik på nedrivning. • Nye saneringsemner: Lokalrådene havde ingen nye konkrete ønsker om nedrivning til udvalget.
5	Seniorboligfællesskaber fremover. <ul style="list-style-type: none"> • Formanden orienterede: Ældrerådet i Billund Kommune og BLDR har i en fælles henvendelse til byrådet fremsendt en anmodning om, at der i kommende lokalplaner for boligbyggeri i landdistrikterne indarbejdes mulighed for etablering af seniorfællesskaber. Brevet er som bilag udsendt til BLDRs medlemmer. • BLDR tog orienteringen til efterretning.
6	Vedtægter. <ul style="list-style-type: none"> • De gældende vedtægter har behov for revision. Holger Villumsen har udarbejdet et oplæg, der var udsendt forud for mødet. Han præsenterede kortfattet forslaget, som kræver bedre tid til behandling, end det var muligt på denne aftens møde. • Opmærksomheden henledes på navnlig to emner: <ol style="list-style-type: none"> 1. Kravet fra BLDRs pengeinstituts om tydeliggørelse af tegningsret var anledningen til, at spørgsmålet om ændring af vedtægterne kom på dagsordenen. Med det fremlagte forslag bør denne udfordring være løst. 2. Paragraffen om rådets medlemmer er med en ny § 3 gjort tydeligere. Forslagets tekst indeholder imidlertid udfordringer for to af landdistriktsrådets medlemmer, som med deres bagland skal have tid til diskussion af følgerne. De to medlemmer har ikke etableret lokalråd bag sig og de har ikke ingen udviklingsplan. Med etablering af lokalråd og udarbejdelse af udviklingsplaner vil Nollund-Urup og Skjoldbjerg opnå en stærkere plads i den kommunale planlægning.

	<ul style="list-style-type: none"> Debat: Bør det stå i vedtægterne, at alle lokalråd årligt skal fremsende internt reviderede årsregnskaber til BLDRs kasserer? Det er de allerede forpligtede til for at kunne modtage det årlige beløb fra landdistriktspuljen til lokalt arbejde.
7	<p>Emner til kommende møde med Billund Kommunes Økonomiudvalg.</p> <ul style="list-style-type: none"> Formand og næstformand deltager i møde den 22. august kl. 14.00-14.30.. Emner: <ol style="list-style-type: none"> Seniorboligfællesskaber: <ol style="list-style-type: none"> Anmodning om afsættelse af plads i lokalplaner. Samarbejdet med Billund Kommune: <ol style="list-style-type: none"> Landdistriktskoordinator: Ressourcer ønskes afsat til landdistriktskoordinatoren, der så vidt det forstås enten ikke har en stillingsbeskrivelse med landdistriktskoordinering indskrevet eller ikke har fået tildelt arbejdstid til løsning af opgaven. Mødestruktur: Fast mødestruktur ønskes fortsat, hvilket vil sige at der fortsat ønskes skemalagte møder med byråd, økonomiudvalg og landdistriktskoordinator. Med den forrige kommunaldirektør havde BLDR aftalt et velfungerende system, men vi har behov for en ny aftale. Med andre ord ønskes en gerne skriftlig aftale om formaliseret samarbejde, der sikrer god dialog mellem rådhuset og landdistrikternes fælles talerør, BLDR. Turismesamarbejde: Opfølgning om fortsat samarbejde og tidsplan efter denne aftens dialog under dagsordenens punkt 1. Saneringsudvalget: Ønsker kontinuerlige tilbagemeldinger fra rådhuset i arbejdsprocessen. Forvaltning af landdistriktspuljen: Aflastning ønskes. Andet 1: Vedligehold af legepladser og stier i landdistrikterne. Om ressourcer og opgavefordeling. Andet 2: Stiplan. Plan for udvikling af et sammenhængende net af stier til både gående og cyklister i såvel hele Billund Kommune som over kommunegrænsen til nabokommunerne. Til nytte for planafdelingen og til glæde for såvel indbyggere som turister. Andet 3: Generelt ønskes mere information om etaperesultater og undervejs gennem arbejdsprocesser. Landdistriktskoordinatoren bør være aktiv her.
8	<p>Behandling af ansøgninger til Landdistriktspuljen.</p> <ul style="list-style-type: none"> Beløb til uddeling i 2023: 914.800 DKK. Der var til tidsfristen den 15. maj indkommet én ansøgning. Ansøger: Filskov Kontaktudvalg og Filskov Lokalhistoriske Arkiv. Projekt: Trykning af bogen <i>Filskov – en jysk landsby gennem 100 år. En lokal fortælling om sammenhold og iværksætterånd.</i> Beløb: 148.000 DKK. Debat: Projektet handler om lokal identitet, hvilket efterlystes i turismerapporten. Projektansøgning har to gange tidligere været forelagt BLDR, som har ønsket ændringer.

	<p>De ønskede ændringer er gennemført. Afgørelse: Bevilget.</p>
9	<p>Årsmødet den 19. april 2023 i Sdr. Omme. Tema om frivillighed.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tema: Frivillighed. Professor Bjarne Ibsen fra Syddansk Universitet holdt et godt foredrag og indgik derpå i en både lang og god dialog med deltagerne. • Deltagere: Årsmødet var annonceret i ugeavisen og gennem lokalrådene. Flere politikere deltog, og tak for det. Der måtte gerne have været flere deltagere fra landdistrikterne. • Sted: Sdr. Omme Kro. Fadølsanlægget står i mødelokalet, selv om udskænkning ikke foregår i lokalet. Anlægget støjer så meget, at ikke alle kan høre talerne. Det har vi allerede tidligere oplevet, men krofatter har indtil nu ikke villet eliminere støjen. Hvis vi igen skal afholde møder på Sdr. Omme Kro, skal vi ved bestilling af arrangement sikre os, at mødet gennemføres i et lokale uden maskinstøj.
10	<p>Fremtidigt vedligehold af landsbyernes stier, legepladser, etc.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Punktet udsattes til næste møde.
11	<p>Orientering fra lokalområderne.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Her er tale om et fast punkt på dagsordenen, som viger, når der er mange andre eller store emner, som tager tiden.
12	<p>Konstituering. Efter årsmødet foretages den årlige konstituering. Alle blev genvalgt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Formand: Johan Aasbjerg Andersen. • Næstformand: Ole Juul Gram. • Kasserer: Lona Elisabeth Linding. • Sekretær: Holger Folkmann Villumsen.
13	<p>Mødeplan 2023.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Møde: 29. august, Filskov. • Eventuelt inspirationstur lørdag den 7. oktober. Beslutning tages på næste møde. • Møde: 29. november, Vorbasse.
14	<p>Punkter til næste dagsorden. Fra såvel dagens møde som mødet i marts 2023:</p> <ol style="list-style-type: none"> a) Landsbyprofiler. Svar til RWV om, hvordan vi vil arbejde med udvikling af landsbyprofiler. b) Turisme. Destination Trekanten ønsker lokale bidrag til udvikling af <u>mikroturisme</u>, nu. De enkelte distrikter bør henvende sig snarest. Tag fx udgangspunkt i turismerapporten. – Har BLDR opgaver på dette område?

	<ul style="list-style-type: none"> c) Vedtægter. d) Landdistriktspuljen. e) Evaluering af CoCs oplag 03-06-2023: Har BLDR initiativer til konkret samarbejde? f) Hvilke mulige projekter overvejer lokalrådene at søge økonomiske midler til fra områdefornyelsesmidlerne? g) Hvordan har lokalområderne udbredt kendskabet til BLDRs turismerapport. Hvilke reaktioner og erfaringer er der opnået? h) Instruktion af lokalråd til håndtering og kvalificering af ansøgninger til landdistriktspuljen. i) Inspirationstur i oktober? På BLDRs møde i marts 2023 nævntes følgende emner: Stisystemer, turisme, ældrekollektiver, unge.
<p>15</p>	<p>Eventuelt.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Intet at notere.